

Svenskt bistånd och utvecklingssamarbete

Så fungerar det

Vad är svenskt bistånd och utvecklingssamarbete?

Sverige arbetar med både kortsiktigt humanitärt bistånd och långsiktigt utvecklingssamarbete. Det kortsiktiga biståndet används framför allt när nöden är stor, till exempel vid naturkatastrofer eller konflikter. Utvecklingssamarbetet innebär att Sverige samarbetar långsiktigt med andra länder för att bidra till ländernas utveckling.

Ytterst handlar utvecklingssamarbete om att stimulera en god utveckling i världen. Det är både en moralisk fråga – att Sverige vill hjälpa människor i andra länder att skapa ett bättre liv – och en fråga om Sveriges långsiktiga intresse. I en globaliserad värld är vi alla beroende av varandra. Varje land driver själv sin egen utveckling och genomför planer och strategier för fattigdomsbekämpning.

Sverige stödjer fattiga länders regeringar, myndigheter, näringsliv, organisationer och enskilda människor. Det svenska stödet utgår från samarbetslandets egen plan. I länder där Sverige inte kan eller vill samarbeta med regeringen, samarbetar vi istället med nationella eller internationella organisationer.

Pengar och politik

Alla som bor och betalar statlig skatt i Sverige är med och finansierar det svenska biståndet och utvecklingssamarbetet. År 2008 bidrar svenska folket med 30 miljarder kronor. Hur pengarna används – vilka länder och vilka områden som Sverige ska satsa på – bestäms av regering och riksdag.

I ”Sveriges politik för global utveckling” (PGU) är det övergripande målet att alla politikområden i Sverige ska bidra till en rättvis och hållbar global utveckling. Utvecklingssamarbetet är en del i denna politik. De fattigas perspektiv och rättviseperspektivet ska genomsyra allt arbete.

FEM VIKTIGA OMRÅDEN FÖR UTVECKLING

Demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter

Fattigdom innebär brist på makt, valmöjligheter och materiella resurser, vilket berövar människor friheten att kunna bestämma över sina egna liv. Det övergripande målet inom området är att bidra till demokratisering och att stärka respekten för de mänskliga rättigheterna, med ett särskilt fokus på kvinnors och barns rättigheter.

Ekonomisk utveckling

Ekonomisk tillväxt är en av förutsättningarna för minskad fattigdom. För den enskilda människan handlar det om att få ett jobb med anständiga arbetsvillkor och en lön som det går att leva på. Att kunna ta sig till marknaden och sälja sina varor. Att få låna eller spara pengar utan risk för att bli lurad. Att ha tillgång till juridisk hjälp när det behövs.

Kunskap, hälsa och social utveckling

Utbildning ger människor de verktyg som behövs för att ta sig ur fattigdomen och bygga ett demokratiskt samhälle. Sjukdomar försvagar människor, ger sämre livskvalitet och kostar mycket både i form av vård och bortfall av arbetskraft. Det finns ett starkt samband mellan satsningar inom dessa områden och minskad fattigdom.

Bärkraftig miljöutveckling

Fattigdomsbekämpning är omöjlig på sikt om man inte tar hänsyn till de naturresurser och den miljö som människor är beroende av och ska bygga sin försörjning på.

Sverige arbetar aktivt, tillsammans med våra samarbetspartners, för en miljömässigt hållbar utveckling inom ett stort antal länder och verksamhetsområden.

Fred och säkerhet

Väpnade konflikter och de situationer många post-konflikt länder befinner sig i är några av de största hindren för utveckling och fattigdomsbekämpning i världen. Därför arbetar Sverige med att främja fred och säkerhet, bland annat genom insatser som bidrar till ökad dialog och stabilitet. Sverige samarbetar bland annat med olika FN-organ och enskilda organisationer.

Fiskare reparerar nät i Vung Tau, Vietnam. Sverige deltog, tillsammans med EU och andra givare, i dialogen inför utformandet av Vietnams nationella plan för fattigdomsbekämpning.

Hur samarbetar Sverige med världen?

Det svenska utvecklingssamarbetet är en del av ett globalt samarbete där Sverige är en av många internationella aktörer. Det internationella samarbetet har gemensamma mål – de så kallade millenniemålen – och en överenskommelse om hur vi ska samarbeta, Parisdeklarationen.

Millenniemålen är en rad mätbara och tidsbundna mål för att minska fattigdomen i världen till år 2015. Världens ledare enades om målen i september 2000. Målen innebär att både fattiga och rika länder kan ställa tydliga krav på sina regeringar och andra som arbetar med utvecklingsarbete.

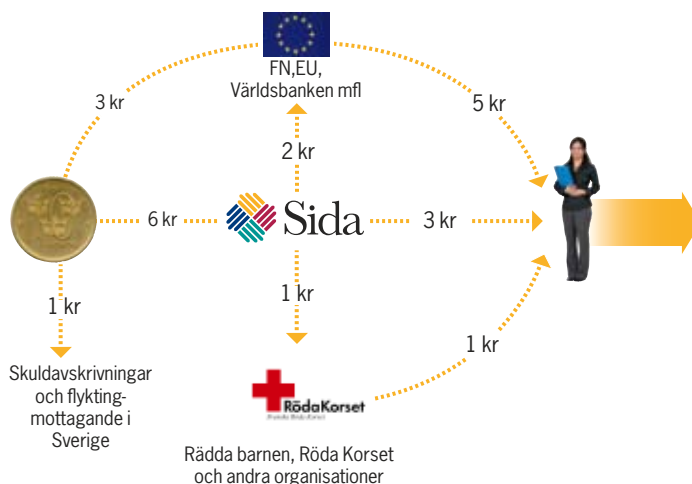
Parisdeklarationen från 2005 är en överenskommelse mellan givarländer och samarbetsländer om nya metoder som gör utvecklingssamarbetet effektivare. Bättre samordning, fokus på resultat och ömsesidigt ansvar för utvecklingen är några av ledorden.

Ömsesidigt ansvar

De fattiga ländernas regeringar har det yttersta ansvaret för att driva utvecklingen i sina länder. Stora internationella organisationer som FN:s utvecklingsprogram UNDP, FN:s barnfond UNICEF, Världshälsoorganisationen WHO och EU-kommissionen har också viktiga roller.

Ungefär en tredjedel av det svenska biståndet går genom FN:s fonder och program för fattigdomsbekämpning och utveckling. Sverige bidrar också till Världsbanken och till EU-ländernas gemensamma utvecklingssamarbete – där EU-kommissionen och medlemsländerna tillsammans är världens största biståndsgivare.

Så förmedlas din tia

Sveriges totala bistånd är ungefär 10 kronor per person och dag. Illustrationen visar en förenklad bild av hur den fördelas och förmedlas.

BILATERALT OCH MULTILATERALT SAMARBETE

Det svenska utvecklingssamarbetet är antingen bilateralt eller multilateralt. När Sverige har ett direkt samarbete med ett annat land kallas stödet bilateralt. När Sverige samarbetar med många utvecklingsländer via internationella organisationer som FN och EU är stödet multilateralt.

Ungefär hälften av Sveriges totala utvecklingssamarbete är bilateralt och hälften är multilateralt. I politiken för global utveckling förordas ökat multilateralt utvecklingssamarbete.

Det bilaterala samarbetet hanteras framför allt av Sida och det multilaterala samarbetet hanteras framför allt av Utrikesdepartementet (UD).

Hur samarbetar Sverige med andra länder?

Sverige samarbetar på olika sätt med olika länder. I många länder har vi ett långsiktigt samarbete i direkt dialog med regering och myndigheter och bidrar till hela landets utveckling. I andra typer av länder arbetar vi genom svenska och internationella organisationer med särskilda insatser.

Minskad fattigdom

Idag har Sverige ett fördjupat och långsiktigt samarbete med ett antal enskilda länder i Afrika, Asien och Latinamerika, med stort fokus på Afrika. Det är både länder som redan har en positiv demokratisk utveckling och länder där vi bedömer att vi har möjligheter att påverka utvecklingen i rätt riktning. Vi bidrar till att bygga upp fungerande statsapparater och demokratisk samhällsstyrning, och arbetar med bland annat mänskliga rättigheter, jämställdhet och klimat- och miljöfrågor.

Fred och säkerhet

I länder som är politiskt instabila eller befinner sig i krig ser Sveriges utvecklingssamarbete annorlunda ut. Här samarbetar vi med svenska och internationella organisationer och gör riktade insatser på olika områden. Fred och säkerhet är ett prioriterat område. Andra viktiga områden är humanitärt bistånd och insatser riktade till barn och kvinnor som ofta är extra utsatta i konflikt-situationer.

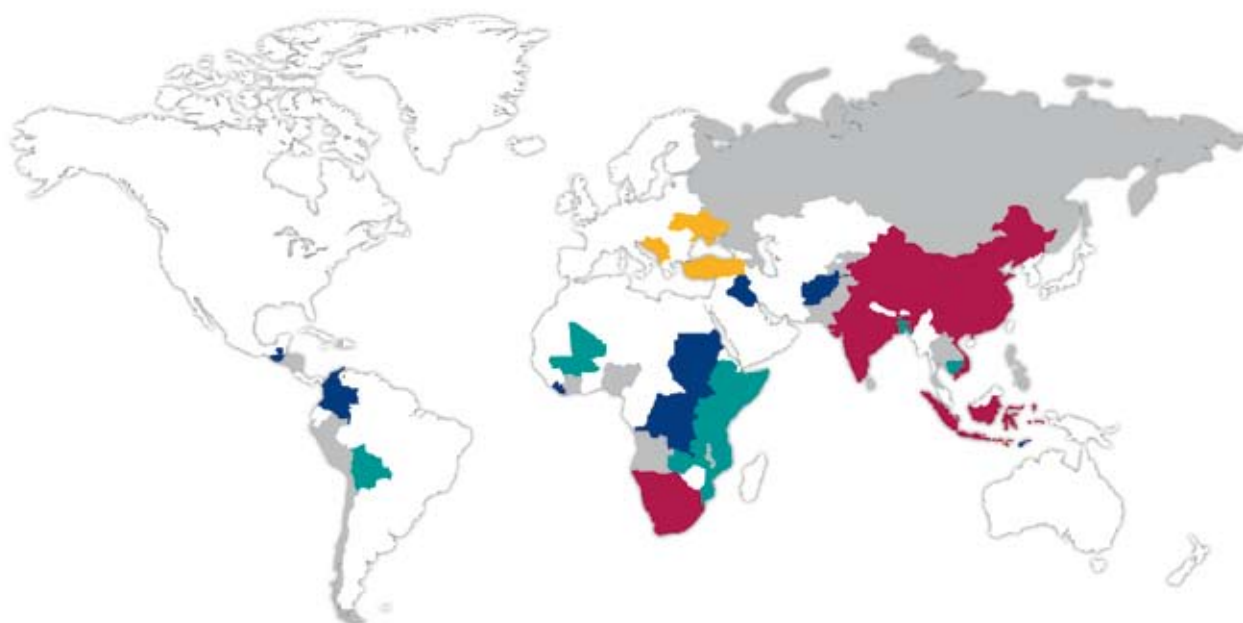
Reformsamarbete med Europa

Sverige har också ett reformsamarbete med flera länder i östra Europa. Samarbetet startade i samband med Sovjetunionens och Jugoslaviens sönderfall från 1989 och framåt. Målet är att bidra till stärkt demokrati, rättvis och hållbar utveckling och att länderna närmar sig EU.

Nya möjligheter att utveckla

I många länder i världen har utvecklingen kommit så långt att det klassiska utvecklingssamarbetet inte längre behövs, eller inte kommer att behövas längre fram. Här satsar Sverige på att stimulera nya samarbeten mellan företag, organisationer, myndigheter eller kulturinstitutioner i Sverige och andra länder. På så vis tillvarar vi den erfarenhet och kunskap som har vuxit fram under tidigare samarbeten.

- Länder där Sverige arbetar med långsiktigt utvecklingssamarbete
- Konflikt- och postkonfliktländer där Sverige arbetar med utvecklingssamarbete
- Länder i Östeuropa där Sverige arbetar med reformsamarbete
- Länder där Sverige arbetar med selektivt samarbete
- Länder där långsiktiga relationer och samverkan stimuleras på annat sätt än via utvecklingssamarbetet

En lärare i Bourem, Mali, utnyttjar svarta tavlan maximalt. Satsningar på utbildning har haft stor betydelse i länder där man varit framgångsrik i kampen mot fattigdom.

Vilken roll har Sida i utvecklingssamarbetet?

Sida har framför allt tre uppgifter. Den första är att på regeringens uppdrag föreslå strategier och policyer för svenskt utvecklingssamarbete. Den andra är att genomföra strategierna och hantera insatserna. Den tredje är att delta i Sveriges påverkansarbete och dialog med andra länder och internationella organisationer.

När Sida hanterar insatser innebär det att Sida förmedlar svenska resurser som ska bidra till utveckling. Vilka länder som får resurser, till exempel kunskapsutbyte, personal eller pengar, styrs av de strategier som regeringen har beslutat om. Det är också Sidas uppgift att följa upp vilka resultat en insats ger och kontrollera att resurserna används och redovisas på rätt sätt.

En samarbetsstrategi bygger på samarbetslandets egen strategi för fattigdomsminskning och egna analyser. Sida gör också analyser och bedömningar som vägs in. Dessutom för Sida och samarbetslandet en ständigt pågående dialog om samarbetet och förutsättningarna för fattigdomsbekämpning och utveckling.

Samarbetsstrategin avgör

Samarbetsstrategier gäller för ett land, en region eller globalt. Genom dem styr regeringen vilken inriktning

det svenska stödet ska ha och hur Sida ska följa upp och utvärdera samarbetet. När det kommer förslag på särskilda insatser i ett samarbetsland använder Sida strategin för att avgöra om insatsen ska genomföras eller inte. Sida bedömer också hur stark kopplingen är mellan insats och minskad fattigdom.

Brett samarbete

För att förverkliga strategierna och genomföra insatserna samarbetar Sida med många olika organisationer, föreningar, företag, kooperativ och myndigheter. 16 svenska organisationer har så kallade ramavtal med Sida vilket innebär att de själva bidrar med 10 procent av kostnaderna i de gemensamma insatserna. Sida har också avtal med flera svenska myndigheter för att deras kunskap och erfarenheter ska komma till användning i samarbetsländerna.

Sida samarbetar också med andra givarländers biståndsmyndigheter och med organisationer som EU, FN och Världsbanken. Samarbetet handlar om att jobba effektivt tillsammans på plats i samarbetsländerna. I Sidas roll ingår också att delta i Sveriges arbete med att bedöma och påverka dessa organisationer.

En grupp människor i Afghanistan firar internationella fredsdagen genom att släppa vita duvor som en symbol för freden. Det svenska stödet till Afghanistan går framförallt genom FN, andra internationella organisationer och svenska enskilda organisationer.

Okavango-deltat är ett av världens största inlandsdeltan. Floden går genom Angola, Botswana och Namibia. Sida har bidragit till uppbyggnaden av ett regionalt sekretariat där vattenresursernas utveckling kan planeras och beslutas för ömsesidig nytta och gemensam utveckling.

SIDAS RAMORGANISATIONER

Forum Syd, Olof Palmes Internationella Centrum, LO/TCO Biståndsnämnd, PMU InterLife, SHIA, Svenska Missionsrådet, Afrikagrupperna, Diakonia, Kooperation Utan Gränser, Naturskyddsföreningen, Rädda Barnen, Svenska Kyrkan, Plan Sverige, och Världsnaturfonden.

Kampen mot korruption är en prioriterad fråga. Korruption är ett allvarligt hinder för utveckling eftersom det drabbar de fattiga hårdast och förvärrar fattigdomen på flera sätt.

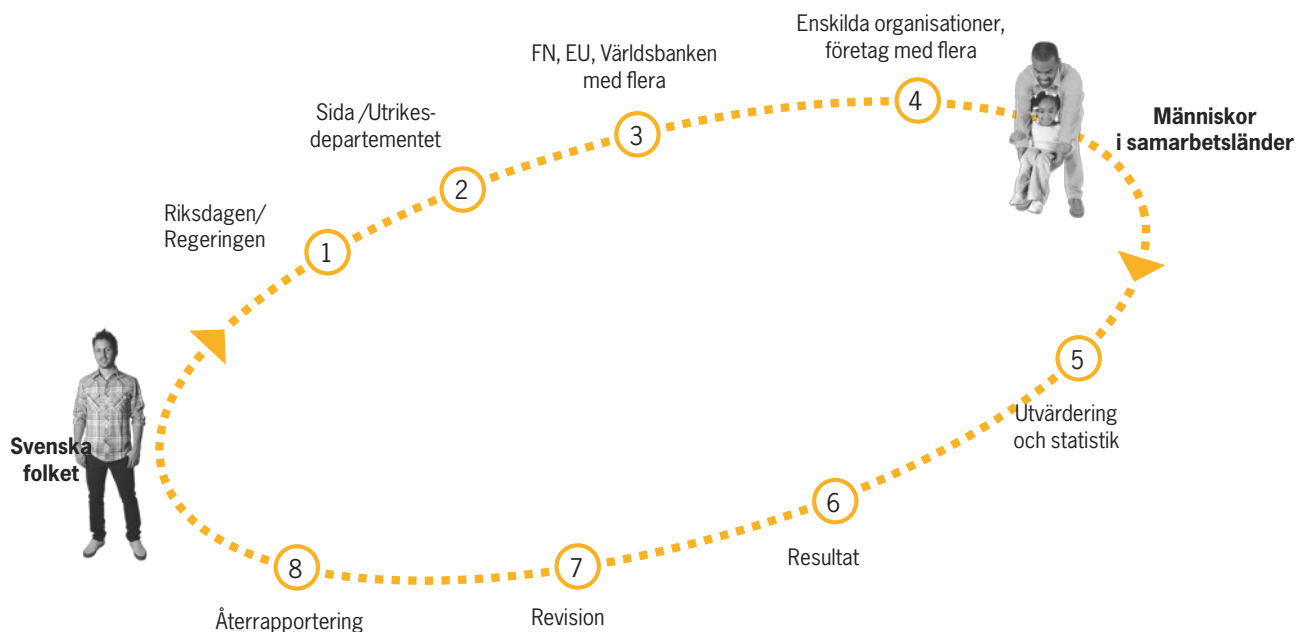
Mors dag i Managua i Nicaragua. En textilarbeterska syr kläder åt stora utländska affärskedjor. I Sveriges regionala strategier för internationellt utvecklingssamarbete med Latinamerika är demokrati samt ekonomisk och social utveckling särskilt viktiga områden.

Hur motarbetas korruption?

Korruption är ett av de största hoten mot ekonomisk, social och demokratisk utveckling och ett allvarligt hot mot fattigdomsbekämpning och utvecklingssamarbete. Att motarbeta korruption är med andra ord en viktig utvecklingsfråga.

Sverige ställer sig bakom flera internationella konventioner som ska minska riskerna för korruption. I samarbetet och dialogen mellan Sverige och ett samarbetsland är också bekämpning av korruption en mycket viktig del.

Dessutom har Sida särskilda instruktioner från regeringen. Korruption accepteras aldrig och miss-tankar om korruption tas alltid på allvar. Om pengar försvinner ur ett projekt eller redovisningen är då-lig, kräver Sida tillbaka pengarna. Under pågående utredning stoppas utbetalningar till dess att åtgärder vidtagits.

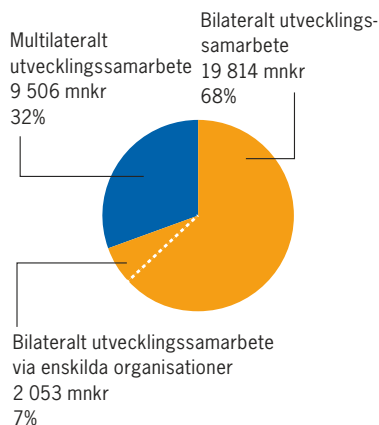

Styrning och resultatrapportering

1. Sveriges folkvalda riksdag och regering beslutar om de ekonomiska ramarna för utvecklingssamarbetet och vilka länder som Sverige ska samarbeta med.
2. Utrikesdepartementet (UD) och Sida har ansvaret för att det svenska utvecklingssamarbetet genomförs. Strategier som utgår från samarbetsländernas egna analyser och fattigdomsstrategier styr utvecklingssamarbetet.
3. Hälften av det svenska stödet går via FN, EU, Världsbanken och andra multilaterala organisationer som arbetar i hela världen. Pengarna utbetalas dels direkt till multilaterala organisationer via UD och dels genom Sida i form av insatstöd. Dessa medel kan också gå till humanitära insatser vid krig eller akuta nödsituationer.
4. Andra hälften av det svenska stödet går via svenska och utländska organisationer, föreningar, företag, kooperativ och myndigheter som hjälper till att genomföra det svenska utvecklingssamarbetet i samarbetsländerna.
5. Insatserna utvärderas och statistik samlas in av de inblandande – av samarbetslandet, av genomförande parter och av Sida. FN gör viktiga årliga uppföljningar och utvärderingar på global nivå för att säkra effektiviteten i utvecklingssamarbetet.
6. Resultaten av insatserna analyseras och jämförs med de tidigare uppsatta målen. Exempel: Har barnadödligheten minskat som planerat? Har kvinnornas röstdeltagande ökat som det var tänkt? På vilket sätt har insatsen bidragit till att minska fattigdomen för enskilda människor? Användes pengarna på rätt sätt?
7. Genom intern revision, löpande kontroll och utvärderingar har Sida system för att kontrollera hur pengarna används i olika insatser. Flera oberoende instanser granskar också det svenska utvecklingssamarbetet, bland annat de statliga myndigheterna Riksrevisionen och Sadev.
8. Resultaten och effektiviteten rapporteras tillbaka till regering och riksdag, vilket påverkar kommande beslut och prioriteringar i det svenska utvecklingssamarbetet.

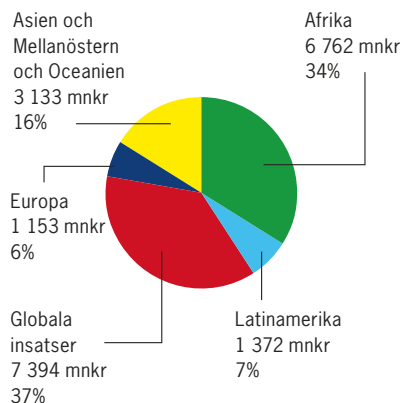
Hur stora utbetalningar gjordes inom svenskt utvecklingssamarbete 2007?

Totalt utvecklingssamarbete

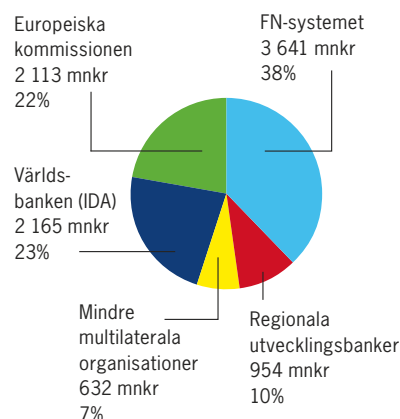
Totalt: 29 320 mnkr

Bilateralt utvecklingssamarbete

Totalt: 19 814 mnkr

Multilateralt utvecklingssamarbete

Totalt: 9 506 mnkr

Vill du arbeta med utvecklingsarbete?

Det finns många olika möjligheter att arbeta med svenskt utvecklingssamarbete, till exempel genom utrikesförvaltningen, Sida, svenskt näringsliv, fackliga organisationer och en rad svenska enskilda organisationer.

Anställning

För att arbeta inom utrikesförvaltningen och Sida krävs i regel avslutade akademiska studier och några års yrkeserfarenhet, jobben annonseras på sedvanligt sätt. Sida och UD rekryterar även personal till tjänster inom multilaterala organisationer som FN, Världsbanken och EU.

Många svenska enskilda organisationer rekryterar och anställer personal inom olika yrkesområden, till exempel lärare och sjukvårdspersonal, för att arbeta som volontärer i ett utvecklingsland. Svenska företag engagerar sig också på olika sätt i internationellt utvecklingssamarbete.

Utbildning

I dag finns många utbildningar med inriktning på utvecklingssamarbete och internationella utvecklingsfrågor. Hos Folkhögskolornas Informationstjänst kan man få information om högskolor med internationell inriktning.

Sida samarbetar med universitet och högskolor genom stipendieprogrammet Minor Field Studies. Det ger studenter möjlighet att genomföra en fältstudie i ett utvecklingsland som grund för ett examensarbete eller en uppsats på C- eller D-nivå.

Ungdomsvolontär

Det finns både svenska och utländska organisationer som erbjuder volontärarbete för ungdomar. Internationella Arbetslag (IAL), Individuell Människohjälp (IM) och Interkulturell Utbildning (AFS) är några av dem. Centrum för Internationellt Ungdomsutbyte (CIU) administrerar utbytesprogram för ungdomar. Programmen är öppna för alla.

En läkare på Chimoio Provincial Hospital i Manica i Moçambique läser journaler i sjukhusets arkiv. Sverige stödjer genomförandet av Moçambiques strategi för fattigdomsbekämpning.

Sida arbetar på uppdrag av Sveriges riksdag och regering för att minska fattigdomen i världen. Det kräver samarbete och uthållighet. Genom utvecklingssamarbete stödjer Sverige länder i Afrika, Asien, Europa och Latinamerika. Varje land ansvarar för sin utveckling. Sida förmedlar resurser och utvecklar kunskap och kompetens. Det gör världen rikare.

Vill du veta mer?

På Sidas hemsida www.sida.se hittar du mer information om Sida och svenskt bistånd.

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT
UTVECKLINGSSAMARBETE

105 25 Stockholm
Besök: Valhallavägen 199
Telefon: 08-698 50 00
E-post: sida@sida.se
www.sida.se

